

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پیراپزشکی

معاونت پژوهشی - کتابخانه

خط مشی کتابخانه دانشکده پیراپزشکی

خط مشی هر کتابخانه به منزله سندی است که به بسیاری از پرسش‌های مدیریتی یک کتابخانه در بلند مدت و کوتاه مدت پاسخ می‌دهد. یک مدیر کتابخانه همواره در شرایط تصمیم‌گیری قرار دارد و خط مشی کتابخانه می‌تواند پاسخ‌های روشنی را در بسیاری از موقعیت‌ها فراهم آورد.

با در نظر گرفتن اینکه اهداف و خط مشی هر کتابخانه دانشگاهی باید پیش از هر چیز در راستای اهداف و برنامه‌های سازمان متنوع خود باشد، خط مشی این کتابخانه نیز به منظور تبیین معیارها و اهداف مجموعه سازی، سازماندهی منابع، ایجاد خدمات لازم برای تأمین نیازها و مدیریت کلان کتابخانه تدوین شده است که بدین طریق کتابخانه می‌تواند با وجود تغییرات در مدیریت و نیروی انسانی کتابخانه و سازمان متنوع با چشم اندازی مناسب و مدون به روند پیشرفت و تحول خود با اتکال بر این خط مشی ادامه داده و از نفوذ سلیقه‌ها و دیدگاه‌های غیراصولی افراد در امور کتابخانه جلوگیری بعمل آورد.

علیرغم مشکلات و موانع موجود و حاکم بر کتابخانه‌های سازمان متنوع، در تعیین و تدوین خط مشی این کتابخانه سعی گردیده است تا وضعیت و امکانات آن با استانداردهای لازم و موجود نزدیک و منطبق گردیده و مسئولین امر با در نظر گرفتن این معیارها روندی روبه رشد را برای کتابخانه فراهم آورند. همچنین باید در نظر داشت که مدیر کتابخانه موظف است بر اجرای دقیق و به کارگیری این خط مشی نظارت نموده و از طریق آن نسبت به اصلاح و برنامه ریزی خدمات کتابخانه اقدام نماید.

با توجه به وجود تغییر و تحول در سیاست‌های سازمان متنوع در جهت توسعه و ارتقای خدمات خود، خط مشی کتابخانه نیز می‌بایست هر چهار سال یکبار توسط مدیر کتابخانه مورد بررسی و بازنگری قرارگیرد و در این بازبینی‌ها امکانات موجود، منابع و خدمات کتابخانه نیز در پرتو رسالت و هدف‌های کتابخانه ارزیابی شود تا بدین طریق اساس و بستر برنامه ریزی آینده فراهم آید.

رسالت و اهداف

کتابخانه دانشکده پیراپزشکی به عنوان یک کتابخانه دانشگاهی در راستای پیشبرد اهداف و برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی دانشگاه با بهره‌گیری از حمایت‌های دانشگاه و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران به ارائه خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی می‌پردازد. این کتابخانه وظیفه دارد نسبت به شناسایی و تأمین نیازهای اساتید، دانشجویان و سایر کاربران تحت پوشش خود و ارتقاء سطح آموزشی و پژوهشی دانشگاه، تلاش نموده و از طریق توسعه و استاندارد سازی خدمات و امکانات خود، بستر و محیط مناسب را برای کاربران فراهم آورد. همچنین کتابخانه وظیفه خود می‌داند که موجبات پیشرفت علمی، آموزشی و فرهنگی دانشگاه را فراهم آورده و از تلاشها و برنامه‌های دانشگاه در زمینه ارتقای فرهنگ سلامت جامعه و امور فرهنگی دانشگاهیان حمایت نموده و در این زمینه مشارکت فعال داشته باشد. لذا کتابخانه مصمم است با تعالی امکانات و خدمات خود و با ایجاد محیطی مناسب، ضمن توسعه خدمات به کاربران و سایر ذینفعان و جلب رضایت آنان، روند بهبود مستمر خدمات و امکانات کتابخانه را تحقق بخشیده و به عنوان غنی‌ترین و فعال‌ترین کتابخانه در زمینه پزشکی و پیراپزشکی و سایر موضوعات وابسته مطرح گردد و نسبت به تأمین منابع و اطلاعات مورد نیاز مراجعین به طور مؤثر و سازنده اقدام نماید.

مجموعه سازی

این کتابخانه از نوع کتابخانه‌های دانشگاهی بوده که می‌بایست موضوعات پزشکی را به عنوان معیار انتخاب منابع و مجموعه سازی خود تحت پوشش قرار دهد. کتابخانه ویژه استفاده اساتید و دانشجویان با هدف کمک به ارتقا سطح آموزشی تأسیس گردیده است. منابع کتابخانه ویژه استفاده دانشجویان بر عهده کتابخانه بوده که انتخاب و گردآوری مجموعه آن می‌بایست توسط اساتید گروه‌های آموزشی در کمیته کتاب تأیید گردد.

جامعه استفاده کنندگان کلیه افرادی که در چارچوب آیین نامه مصوب کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی مجاز به ارائه خدمات به ایشان برشمرده است و این کتابخانه آنها را جزو جامعه استفاده کنندگان خود می‌داند.

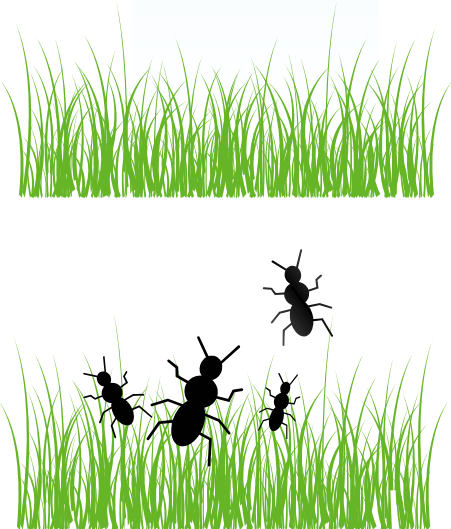
سایر افراد (فارغ التحصیلان، بازنشستگان و رشته‌های مرتبط) از اعضای موقت و غیر رسمی کتابخانه به شمار می‌روند. با شناسایی و تفکیک استفاده کنندگان بالقوه و بالفعل خود تلاش می‌نماید تا نیازها و خواسته‌های جامعه استفاده کنندگان خود را متناسب با سطوح آموزشی و نیازهای پژوهشی آنها برآورده ساخته و می‌کوشد تا به نحوی شایسته زمینه لازم را برای رشد علمی و بهبود مهارت‌های تخصصی کاربران فراهم آورد. با این وجود رسالت مجموعه سازی کتابخانه بر مبنای تأکید بر تأمین نیازهای بالفعل استفاده کنندگان خواهد بود.

سفارش و گردآوری

مسئولیت اصلی انتخاب و تهیه منابع، با اساتید عضو کمیته کتاب بوده که نظارت بر فرایند مجموعه سازی و ارزیابی سفارشات کتابخانه را نیز بر عهده خواهد داشت.

در روند سفارش و گردآوری منابع می‌بایست میان تعداد منابع و موضوعات کتابخانه تعادل ایجاد نمود. در این راستا پیشنهادات و سفارشات اساتید، دانشجویان جمع‌آوری گردیده و در روند تهیه و انتخاب منابع مورد استفاده قرار خواهد گرفت. همچنین کتابخانه می‌بایست در سفارش و گردآوری مواد خود، منابع الکترونیکی مورد نیاز کاربران را نیز مد نظر قرار دهد.

کتابخانه با بکارگیری سیستم قفسه باز و نرم افزار کتابخانه‌ای آدرس امکان سهولت بازایی و دسترسی به منابع را فراهم آورده است.

مجموعه کتب کتابخانه به شرح زیر سازماندهی و بازبایی می شوند:

1- کتب تخصصی و پزشکی براساس نظام رده بندی NLM

2- کتب عمومی و غیر پزشکی براساس نظام رده بندی کنگره (LC)

کتابخانه می بایست با ایجاد بخش سمعی و بصری به جمع آوری و طبقه بندی مواد الکترونیک و تجهیزات صوتی و تصویری پرداخته و همگام با پیشرفتهای تکنولوژی و نیازهای روز، دامنه خدمات خود را در این زمینه گسترش داده و خدمات الکترونیکی خود را بهبود بخشد.

استفاده رایگان از خدمات کامپیوتری، اینترنت، چاپ و تکثیر منحصر به کاربران سازمان متنوع می باشد که اساتید و دانشجویان مقطع دستاری در اولویت اینگونه خدمات قرار خواهند گرفت.

خدمات اینترنتی

در شرایط کنونی کتابخانه های دانشگاهی می توانند با ایفای سهم و نقش عمده در شبکه جهانی گامهای مهمی در جریان جهانی شدن بردارند و همچنین یک کتابخانه دانشگاهی بایستی برای کم کردن شکاف اطلاعاتی در جریان اطلاعات عهده دار این وظایف باشد. تاکید تمامی فعالیتهای کتابخانه های دانشگاهی بایستی بر دستیابی برابر به اطلاعات باشد؛

لذا با توسعه خدمات اطلاع رسانی از طریق اینترنت و جهانی شدن اطلاعات ضرورت پرداختن به خدمات الکترونیک و اینترنتی از سوی کتابخانه ها امری شایسته و ضروری است.

همچنین جهت گیری به سوی ایجاد کتابخانه الکترونیکی و منابع دیجیتالی و در دسترس قرار دادن این منابع از طریق وب سایت کتابخانه می بایست فراهم گردد.

آموزش کاربران از طریق اینترنت و قرارداد دادن مطالب آموزشی مورد نیاز جامعه استفاده کنندگان در وب سایت کتابخانه امری ضروری است که این امر موجب صرفه جویی در وقت کاربران و ارتقاء سطح سواد اطلاعاتی آنها می گردد. در طراحی وب سایت کتابخانه انجام جستجوی ساده و پیشرفته در اطلاعات کتابشناختی امکان پذیر باشد و نیز دسترسی آزاد و رایگان به بیشتر منابع برای عموم کاربران در نظر گرفته شود.

امانت

پویایی و کارآمدی هر کتابخانه مستلزم ارائه خدمات مناسب به مراجعین بوده و به عبارتی هویت هر کتابخانه نزد کاربران با ارائه خدمات آن شناخته می شود که بیشترین تبلور این خدمات در قسمت امانت کتابخانه می باشد. لذا کتابخانه بر خود لازم می داند که با پرهیز از اعمال سلیقه شخصی و تبعیض در سیستم امانت خود، در جهت بهبود و سهولت سرویس دهی در میز امانت تلاش نموده و با پیگیری منظم دیرکرد ها و نیز کامپیوتری نمودن میز امانت، این امکان را فراهم آورد. همچنین کتابخانه با تهیه آمارهای لازم از میز امانت می بایست مشکلات موجود را بررسی و مرتفع نموده و نیز بر روند پیشرفتها آگاهی یابد.

وجین

برحسب نیاز کاربران می بایست چاپ و ویرایش جدید کتب وجین شده تهیه گردیده و در مجموعه جایگزین شود. بنابراین معیار جایگزینی مواد وجین شده مبتنی بر نیاز مراجعین و اهداف مجموعه سازی کتابخانه خواهد بود.

در راستای حفظ پویایی کتابخانه انجام عملیات سیاهه برداری و وجین مجموعه هر دو سال یکبار صورت خواهد پذیرفت. منابع کتابخانه می بایست براساس معیارهای زیر وجین گردد:

1- ویرایشهای قدیمی: در صورت عدم نیاز مراجعین به ویرایش های قدیمی کتب، می بایست آنها را از مجموعه خارج نمود.

2- تکراری بودن منابع: نسخه های اضافی منابعی که بنا به شرایطی تهیه گردیده و در حال حاضر مورد استفاده قرار نمی گیرند را می توان وجین نمود.

3- عدم استفاده: منابعی که حداقل 2 سال پس از زمان ثبت آنها مورد استفاده مراجعین قرار نمی گیرند از مجموعه اصلی وجین و منابع مفیدتر جایگزین آنها خواهد شد.

4- معیوب بودن: منابع آسیب دیده و ناقص از مجموعه خارج گردیده و در صورتی که از منابع مورد درخواست باشد می بایست نسخه های جدید آنها جایگزین نمود.

5- عدم ارتباط موضوعی: مجموعه کتبی که از تناسب و ارتباط موضوعی لازم برخوردار نمی باشد را می توان از کتابخانه وجین نمود و با رعایت دامنه موضوعی کتابخانه همکار به این مجموعه اضافه نمود.

6- عدم اعتبار علمی: منابع علمی که به مرور اعتبار خود را از دست داده اند در صورت عدم استفاده می توان آنها را وجین نمود.

اهداء

منابعی که به کتابخانه اهداء می شوند جزو اموال و منابع کتابخانه به شمار می آیند و اهدا کننده نمی تواند هیچگونه شرط یا محدودیتی را در حین اهداء منابع به کتابخانه تحمیل نماید. همچنین کتابخانه می تواند موادی را که برای مجموعه لازم و مفید نیست نپذیرد و یا از مجموعه کتابخانه خارج و وجین نماید. همچنین کتابخانه صرفاً آن دسته از مواد اهدایی را می پذیرد که به وضوح در چارچوب خط مشی انتخاب و مجموعه سازی کتابخانه باشد.

همکاری بین کتابخانه ای

نظر به اینکه همکاری بین کتابخانه ای یکی از راههای توسعه خدمات به مراجعین می باشد کتابخانه می بایست از طریق گسترش ارتباط بین دانشگاهی به منظور تامین منابع مورد نیاز کاربران و ارتباط مؤثر با کتابخانه های دانشگاه علوم پزشکی تهران استفاده کنندگان را در تامین نیازهای اطلاعاتی و مواد چاپی ایشان یاری نماید.

آدرس : خ انقلاب خ قدس

نیش کوچه شفیعی

64432351

